

амортизаційної системи не вписується в рамки виділених нами типів амортизаційних механізмів, оскільки не функціонують дві підсистеми: накопичення амортизаційних засобів і їх цільове використання.

Таким чином, зміна принципів структури господарського механізму управління, визнання змісту економічної амортизації, що є дійсними витратами підприємств на відшкодування авансованого капіталу, на сьогодні цікавить державу в меншій ступені. Тепер предметом її уваги стає головним чином амортизація бухгалтерська і податкова, тобто ті суми амортизаційних відрахувань, які як складова собівартості продукції впливають на розмір прибутку до оподаткування.

Це свідчить про те, що потенційні можливості податкових пільг по амортизації не реалізуються унаслідок високого ступеня зносу основного капіталу, наявна недостатня оптимальність норм амортизації, що діють, а також неможливість варіювання методами амортизації результативно призводять до негативних тенденцій у національній економіці України.

ВПЛИВ ГАЛУЗЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОЛІЙНО-ЖИРОВИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Т. В. Радевич

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», аспірант*

Ю. О. Ночовна

*Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі», доцент кафедри
бухгалтерського обліку і аудиту, к. е. н., доцент,*

Протягом останніх років в Україні з'явилась ціла низка наукових досліджень, присвячених проблемам функціонування та розвитку олійно-жирової промисловості. Зростання кількості захищених дисертацій за цим напрямком є свідченням підвищеного інтересу науковців різних спеціальностей до вирішення актуальних проблем забезпечення продовольчої безпеки країни, розвитку вітчизняної харчової промисловості та її інтеграції у європейський та світовий економічний простір, підтримки агропромислового комплексу України та його експортного потенціалу, теоретичних та практичних аспектів державного регулюван-

ня їх діяльності. Утім, незважаючи на численні наукові розробки наших попередників, галузеві особливості олійно-жирових підприємств та їх вплив на організаційно-методичне забезпечення обліку та аналізу капітальних інвестицій залишаються недостатньо узагальненими і потребують подальшого дослідження.

Автором розроблено узагальнену схему впливу галузевих особливостей підприємств олійно-жирової промисловості на формування інформаційних потоків в обліку й аналізі капітальних інвестицій (рис. 1). Дані цієї схеми засвідчують, що виробництво олії характеризується низкою організаційно-технологічних та соціальних особливостей, які мають значний вплив на побудову обліку, визначаючи структуру, зміст, способи накопичення і групування, технологію обробки, форми подання, методи оцінки та аналізу капітальних інвестицій. Основними з них є наступні:

- високий рівень концентрації виробництва і централізації капіталів як за рахунок нарощування потужностей і будівництва нових заводів, так і за рахунок поглинання тих компаній, що є найбільш небезпечними конкурентами на ринку. Як наслідок, більшість спеціалізованих олійно-жирових підприємств входять до складу великих корпоративних агропромислових формувань, холдингів, концернів та корпорацій. Така ситуація посилює монополізацію ринку, підриває конкуренцію, зумовлює можливість монопольних змов і спекулятивних дій з боку виробників олії;

- сезонність випуску олійної продукції, яка виражається у підйомі, скороченні або повному припиненні виробництва в окремі періоди року у зв'язку з нерівномірним надходженням сировини;

- орієнтація олійно-жирової продукції на експорт. Адже її внесок у збільшення експортного потенціалу країни останніми роками поступово збільшується і є вагомим індикатором розвитку виробництва, ефективне управління котрим, набуває все більшого значення за умов затяжної економічної кризи, фінансової нестабільності та коливань валютних курсів;

- недостатня інноваційно-інвестиційна спрямованість підприємств-виробників олії, яка в силу недостатності вільних обігових коштів не дозволяє повною мірою виявити і використати увесь потенціал олійно-жирової промисловості;

- спрямованість на задоволення фізіологічних потреб людини в олії та жирах, що потребує підвищення якості олійної

продукції, використання екологічно чистої сировини, застосування надсучасних виробничих технологій та систем контролю за виробничим процесом, підтвердження якості продукції відповідними сертифікатами вітчизняного, європейського та світового зразків;

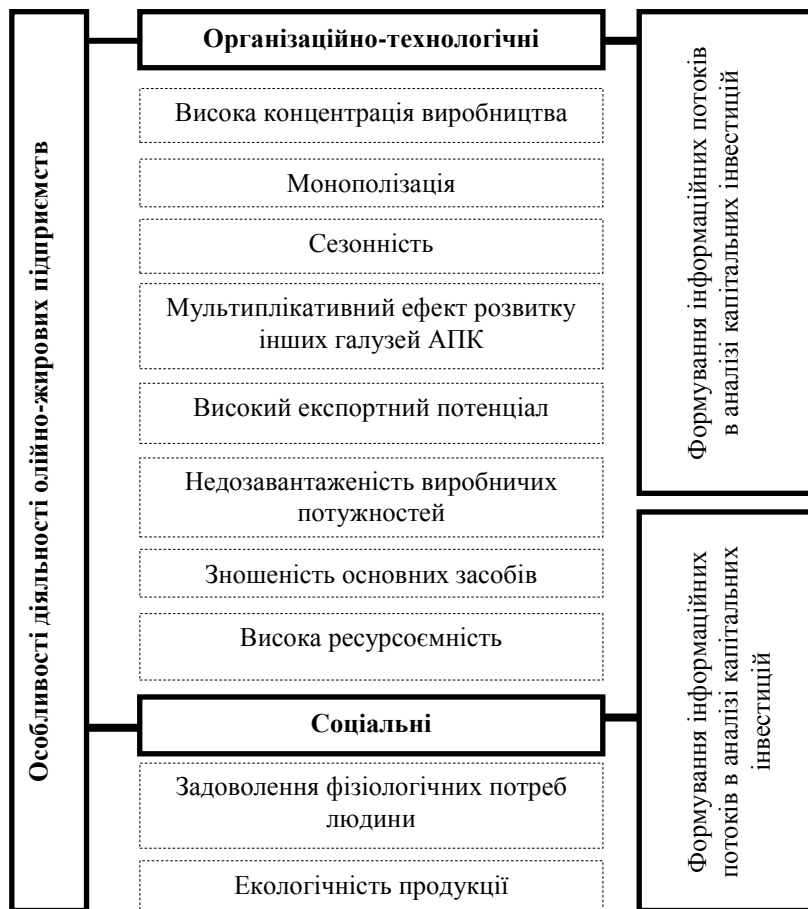


Рисунок 1 – Вплив галузевих особливостей олійно-жирових підприємств на формування інформаційних потоків в обліку та аналізі капітальних інвестицій

– високий фізичний та моральний знос технологічного обладнання та устаткування. Адже застосування фізично і морально зношеного обладнання не тільки викривлює реальний стан виробничих потужностей олійно-жирової промисловості України, але і призводить до нераціонального використання сировини і значних втрат продукції. Це засвідчує наявну потребу у подальшому нарощенні капітальних інвестицій і їх все ж таки нестачу на сучасному етапі розвитку галузі.

ПРОГНОЗУВАННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ ВЕКТОРНОЇ АВТОРЕГРЕСІЇ

А. В. Стельмах

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
магістр*

Л. М. Зомчак

*Львівський національний університет імені Івана Франка
к. е. н., доцент, науковий керівник*

Однією з умов забезпечення сталого розвитку країни є впровадження дієвих механізмів державного управління, що дозволяють успішно функціонувати економіці. Однак, мінливість та динамічність зовнішнього середовища значно ускладнює аналіз динаміки макроекономічних процесів класичними методами. Відповідно, необхідним є розроблення нових методології економічного опису та прогнозування, що сприятиме прийняттю обґрунтованих рішень. У сучасних дослідженнях з макроекономіки для аналізу часових рядів широко використовуються моделі векторної авторегресії (VAR) [1].

VAR (vector autoregressive) моделі є розширенням концепції ARIMA – моделювання окремого часового ряду. Термін «авторегресійні» означає включення лагових значень залежних змінних у праву частину кожного окремого рівняння системи.

Записують модель VAR так [2]:

$$Y_t = c + A_1 Y_{t-1} + A_2 Y_{t-2} + \dots + A_p Y_{t-p} + e_t$$

$$E(e_t) = 0$$

$$E(e_t, e_s) = 0, t \neq s$$

$$E(e_t, e_s) = \Omega, t = s$$